

Monografia satului - Algoritmul monografierii

Modalitatea de realizare a unei monografii nu este altceva decât oglinda unei așezări din toate punctele de vedere, vestigii ale vieții materiale și spirituale constatate arheologic, atestări documentare prin inscripții antice sau medievale și documente medievale sau moderne. Monografia în general face referiri la mediul geografic, incluzând date privitoare la relief, rețea hidrografică, climă, floră, faună, resurse naturale cât și date despre cultura și civilizația trecută și actuală a localității și zonei, elemente de folclor specifice, referiri la instituțiile de bază ale așezării, populație, viață spirituală și cotidiană.

Într-o primă etapă monografierea presupune ani de muncă și investigații în vederea colectării datelor și apoi prelucrarea lor în așa fel încât conținuturile să fie reale și fiecare capitol al lucrării să redea concret identitatea așezării.

Un prim capitol ar fi **Argumentul** prin care autorul justifică necesitatea efectuării lucrării și intențiile pe care le are în urma definitivării. Fiecare autor de monografie își dorește eternitate prin munca sa. **Cadrul natural** este partea din lucrare care ilustrează poziția geografică a localității în cadrul zonei în care se află, relieful cu toate formele din toate timpurile, cu toate caracteristicile fiecărei părți a localității. Rețeaua hidrografică își are, de asemenea, importanța ei acolo unde este cazul; câmpiile și dealurile, clima și vânturile, și nu în ultimul rând flora, fauna și solurile. Toate acestea reprezintă cadrul natural al unei monografii. **Istoricul comunei** reprezintă capitolul care face referire la ansamblul vieții societății omenești de pe teritoriul actual al localității, din cele mai vechi timpuri și până azi urmărind etapele dezvoltării sociale, economice, politice și culturale ale populației din zona localității. Baza istorică a unei monografii presupune o muncă gigantică dar frumoasă cu deplasări în teren, consultarea scrierilor de specialitate, fotografierea vestigiilor istorice, interviuri, etc. Cele mai multe date de acest tip se culeg de obicei din arhiva așezămintelor de cult, care stau la baza înființării comunității, apoi se fac cercetări la primărie, biblioteci locale și județene, prefecturi, etc. Cercetarea bazelor de date amintite ne pot ajuta în realizarea capitolului **Date privind teritoriul administrativ**, date ce pot fi culese mai ales din primărie, din planuri de urbanism, după evidența registrului agricol. Acest capitol face referire la teritoriul administrativ al localității cum ar fi suprafața de teren în ha.

Populația unei așezări este consemnată în registrele de stare civilă de la nivelul localității și din finalitățile recensămintelor populației care se actualizează din 10 în 10 ani. Natalitatea, decesul, migrarea, densitatea populației sunt fenomene prevăzute în analele primăriilor ca și structura populației în ce privește numărul de persoane de alte etnii și naționalități, cât și femei, bărbați, copii. Un factor important este și „situația demografică” care este actualizată cât mai des posibil. **Școala** ca și celelalte

capitole reprezintă un fundament al monografiei localității. Informațiile despre aceste instituții publice sunt achiziționate din înscrierile bisericești, din documente istorice. **Etnografie și folclor** - referirile acestui capitol au mai multe dimensiuni cum ar fi: arhitectura și interiorul locuinței, portul bărbătesc și femeiesc, obiceiuri familiale, datini și obiceiuri calendaristice. Arhitectura locuințelor este analizată amănunțit și se urmărește evoluția în timp; materiale de construcție, orientare, stilizare, mijloace de încălzire etc. Interiorul locuințelor străvechi se reflectă în portul persoanelor care locuiesc în zona respectivă. Monografiile amintesc la acest criteriu felul realizării confecțiilor (hainelor), țesătura (care de obicei în vechime se confecționa în casă din lână sau fibre naturale: in, cânepă), culoare, model, lungime sau decorare; toate acestea specifice zonei de proveniență. Accesoriile sunt prezente în această parte a scrierii, fie că sunt necesare sau de ornament.

Viața religioasă – în contextul istoriei, apare în perioada primului mileniu creștin și în decursul celui următor. Biserica, prin complexitatea ei, prin evenimentele istorice și preocupările sale de formare morală, cultural-istorică și spirituală a poporului român, ocupă un loc important în menținerea conștiinței și unității poporului. În urma cercetărilor monografice, biserica este cercetată din punct de vedere arhitectural, vechime, număr de enoriași sau nu este exclus ca într-o comunitate să poată exista una sau mai multe confesiuni. **Monumentele și troițele** sunt ridicate de obicei în cinstea cuiva sau pentru eternitatea unor evenimente.

Sportul - Mai rare sunt localitățile unde există tradiții sportive, dar aproape orice localitate are spre funcționare cel puțin un teren amenajat pentru sport, fie în terenurile extravilane cu pajiști, fie în curțile școlilor. **Ordinea publică** apare ca un necesar încă după primul război mondial dar a cărei denumire și funcție s-a schimbat până în perioada modernă. **Viața economică** - capitol structurat în funcție de realitățile existente, economia unei localități se regăsește în potențialul populației și potențialul oferit de relieful pe care este amplasată localitatea. Se pornește de la potențialul agricol, viticol(unde este cazul), creșterea vitelor, etc, dar se amintește și potențialul uman, urmărindu-se evoluția economiei cu toate elementele care o compun de la primele date economice până în prezent.

Asistența sanitară– prezentă mai mult sau mai puțin în viața localității, reprezentată prin cadrele medicale existente, care își desfășoară existența în puncte sanitare sau spitale. În acest capitol al monografierii se trec date despre starea de sănătate a populației, baza materială existentă, evoluția epidemiilor și involuția, indicii de natalitate și mortalitate cât și cauze care duc la toate acestea.

Turismul - în viziunea cercetătorilor înseamnă sănătate, reconfortare, contactul direct cu natura, cultură și educație, cunoașterea nemijlocită a frumuseților patriei și a tot ceea ce omul a adăugat .

Una dintre școlile care au studiat tehnica monografierii este „Școala Gusti”- Școala de Sociologie de la București. Monografia în viziunea lui Dimitrie Gusti trebuie să cuprindă, așadar, pentru

a fi completă, un studiu al tuturor cadrelor. Dimitrie Gusti observă că pentru a vorbi despre monografie, trebuie să vorbim despre un domeniu social bine determinat, care să permită prin metoda observației directe să clasifice necunoscutele aceluși domeniu.

Prin urmare, principala „regulă” a metodei monografice ar fi delimitarea unei teme sau regiuni și descinderea pe teren pentru a o studia la fața locului (ceea ce în metodologia antropologică se numește „observație participativă”).

Bibliografie:

- Munteanu, A., File din istoria învățământului public din Tulcea;
- Nicoară Vasile, Dobrogea-spațiu geografic multicultural.

Prof. Mirela POPOV

Școala Gimnazială Ceamurlia de Jos

